

Ο Απολλώνιος, οι πατέρες της Εκκλησίας και η χριστιανική παράδοση (Δήμητρα Γκουτζιομήτρου, MTh)

/ [Πεμπτούσία](#)



[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2jPNjGG>]

Οι Πατέρες και εκκλησιαστικοί συγγραφείς δεν άφησαν αναπάντητα τα όσα ισχυρίζονταν οι παραπάνω πολέμιοι του Χριστιανισμού, συσχετίζοντάς τα με τον Απολλώνιο. Χαρακτηριστικά ο Μεθόδιος Ολύμπου, ο οποίος διέπρεψε στο τέλος του 3ου με αρχές του 4ου αιώνα, ήταν από τους πρώτους που υπεραμύνθηκαν το μαρτύριο του Ιησού Χριστού, απαντώντας ότι, αυτό συνέβη από τον ίδιο τον Υιό του Θεού, προκειμένου να μπορέσει να λυτρωθεί και ο άνθρωπος, ενώ σχετικά με την σιωπή του Ιησού όταν δικαζόταν, έναντι της παρρησίας του Απολλωνίου, ανασκεύασε λέγοντας ότι η ανοχή Του οφειλόταν στο ότι με τη θέλησή Του υπέμεινε το Πάθος, μέσα από το οποίο απέδειξε ότι είναι πραγματικά Θεός.[72] Ο Λακτάντιος συνέχισε απαντώντας ότι η σιωπή του Ιησού ήταν στάση υπακοής στον Πατέρα του και το δικαστήριο, σε αντίθεση με την στάση του Απολλωνίου που ήταν ανυπακοή, και ότι στο πρόσωπό Του εκπληρώθηκαν οι προφητείες περί του Πάθους, το οποίο δίνει περιεχόμενο και στα θαύματα του Ιησού, που δεν είχαν σκοπό τη δημιουργία εντυπώσεων αλλά την πρόσκληση στη βασιλεία των ουρανών.[73]



Ο ιερός Χρυσόστομος με αγανάκτηση, υποστηρίζει ότι είναι αδιανόητη η σύγκριση του Ιησού Χριστού με τον Απολλώνιο, ο οποίος δεν άφησε ούτε Εκκλησία, ούτε κάποια κοινότητα, ούτε και έκανε κάτι που θα μπορούσε να τον τοποθετήσει στη θέση του Ιησού, αλλά ήταν ένα μάγος που έδρασε σε μικρό μέρος, για σύντομο διάστημα και πολύ γρήγορα λησμονήθηκε, μέχρι να τον επανεφεύρουν οι εθνικοί κατά των Χριστιανών.[74] Ο Ευσέβιος Καισαρείας πολέμησε κάθε θεία ιδιότητα που αποδιδόταν στον Απολλώνιο, και περισσότερο τα θαύματά του γιατί γοήτευαν τους ανθρώπους, υποστηρίζοντας ότι αυτά δεν ήταν δυνατά, καθώς η πρόνοια του Θεού οικονομεί τα πάντα και τα διατηρεί με άρρητους δεσμούς, από τα οποία τίποτα δεν μετατίθεται. Για τον Τυανέα δεχόταν ή ότι ήταν φιλόσοφος, χωρίς όμως θαυματουργικές ικανότητες ή ότι ήταν απλώς μάγος.[75] Στο έργο «Αποκρίσεις προς τους Ορθοδόξους» που αποδίδεται στον φιλόσοφο και μάρτυρα Ιουστίνο – αν και μάλλον δεν είναι – ο Απολλώνιος χαρακτηρίζεται ως επιστήμονας των φυσικών επιστημών, που κάνει τα έργα του με την επιστήμη και όχι με τη θεία αυθεντία, ενώ ο Ιησούς θαυματουργούσε με το πρόσταγμά του λόγω της θείας αυθεντίας, και τα θαύματά του απέβλεπαν στη σωτηρία των ανθρώπων.[76]

Την ίδια άποψη σχετικά με τα θαύματα του Απολλωνίου εξέφραζε και ο Νείλος ο Αββάς, τονίζοντας ότι ήταν αποτελέσματα μαγείας, δεν σχετιζόνταν καθόλου με το θείο, και δεν απέβλεπαν σε ψυχικό κέρδος ή στη σωτηρία όπως τα θαύματα του Χριστού.[77] Ο Ισίδωρος ο Πηλουσιώτης, για τα φιλοστράτεια θαύματα του Απολλωνίου, θεωρεί ότι ήταν θρύλοι που δεν θα επέτρεπε ο Θεός να συμβούν, αν

πάλι ήταν «φάσματα μαγγανείας» δεν είχαν καμία δύναμη, αφού θα ήταν γρήγορο το τέλος τους καθώς δεν είχαν τη θεία χάρη.[78] Ο Κύριλλος Αλεξανδρείας αρνείται τελείως τα θαύματα του Απολλωνίου και τα αποδίδει στην εφευρετικότητα του Φιλοστράτου, κάτι που υποστηρίζει και ο Ιερώνυμος, όπως και ο Αρνόβιος ο οποίος θεωρεί τον Τυανέα ως έναν από τους πιο ονομαστούς μάγους.[79]

Ο ιερός Αυγουστίνος πιο επιεικής ως προς τον Απολλώνιο, θεωρεί ότι θα ήταν πιο ανεκτή η αντιπαράβολή του από τους εθνικούς με τους δικούς τους θεούς και μάλιστα με τον Δία, που είχε κάνει πολλά αισχρά έργα.[80] Ο Ανδρέας Καισαρείας στις αρχές του 7ου αιώνα, στην ερμηνεία του για την Αποκάλυψη συγκρίνει τον Απολλώνιο με τον Σίμωνα τον μάγο, αποδίδει δε όλα τα έργα του στη μαγεία και χαρακτηρίζει όσους υποστήριζαν τη θεϊκή δύναμή του ως πλανεμένους, κάτι που υποστηρίζει και ο Αναστάσιος ο Σιναΐτης.[81] Ο Μέγας Φώτιος στη Μυριόβιβλό του αναφέρει για τον Απολλώνιο, ότι όλα τα θαυμαστά που του αποδίδονται προέρχονται από τη φαντασία του Φιλοστράτου. Ο Γεώργιος Μοναχός, δίνοντας ορισμό της μαγείας και της γοητείας, μνημονεύει τον Τυανέα ως μάγο, του οποίου τα θαύματα λέει πως έγιναν με τη συγχώρεση του Θεού και τις ενέργειες των δαιμόνων, γεγονός στο οποίο πιστεύει και ο Γεώργιος Κεδρηνός, λέγοντας ότι ο Θεός επιτρέπει τα δαιμονικά θαύματα για τη δοκιμασία της ορθόδοξης πίστης των χριστιανών, η οποία με αυτόν τον τρόπο γίνεται πιο δυνατή.[82]

(συνεχίζεται)

[72] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.108-109

[73] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.109-110

[74] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.111

[75] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.112

[76] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.114-115

[77] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.116

[78] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.116

[79] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.117

[80] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.117

[81] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.118

[82] ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α., ό., π., σελ.119